

Ф О Л І Е

пентръ

МИНТЕ, ИМИЪ ИИИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 11.

ЛѢНИ, 15. МАРЦІЕ

1848.

ГР. ГИКА, DOMNЪЛ МОЛДАВІЕІ.

Ла 25. Февр. 1777 поарта отоманъ зѣтънд ачеса че къ 78 de ani днаинте, ла 26. Ian. 1699, ла конгресъла де Карловец рѣспѣсесе соллор помоні каріи череа Молдавіа: „кътъкъ цара Молдавіеі пѣ поће съ ле о деа съ ле фіе лор поданъ, фіндкъ есте волникъ ши тѣрчілор есте дикплатъ, іар пѣ къ савіа лвatzъ,“ аъ іскъліт двпъ мѣжлочіреа варонълвѣ Тѣгѣт, к. в. интервѣндіѣ ла Константінопол, діпломат пріп каре Бѣковіна се да Австріеі. Атѣпчаа цінѣтъл Черпѣвділор, жѣмѣтате дін цінѣтъл Сѣчеавеі, къ векеа капіталъ а Молдавіеі, Кѣмпѣлѣг къ адміністрація са чеа репѣвлікалъ, епіскопіа Рѣдѣвділор, мѣнѣстіріле Пѣтѣа, Сѣчевіда, Солка, Воронѣдѣа ши алте атѣтеа лѣкашѣрі сфінте, тѣте зідіте, дѣподовіте ши дѣзестрате де векиі ши вѣтезіі поцпрі домні с'аъ declініт де пріодінат. Атѣпчаа Бѣковіна, адекъ 178 міле пѣтрате де пѣмѣт стрѣтошеск, треі тѣргѣрі ши дѣбъ сѣте цінчізечі сате пріімірѣ о стѣпѣіре стрѣіпѣ; атѣпчаа шаптезечі мѣі молдовені фѣрѣ сіміді а дѣмѣрѣдіша о алтъ адміністраціе декѣт ачѣа ромѣлеаскѣ.

Зіоа ачѣаста де 25. Февр. ар трѣвзі съ фіе дѣ вечінічіе пентръ молдовені о

зі преа жалнікъ, о зі реа; пентръкъ дѣтрѣаса не ам вѣзѣт рѣпіді де локѣріле славеі стрѣтошесці, локѣрі дѣподіте къ сѣпѣеле ероілор поцпрі, локѣрі че копрінд сфінтеле ѓсе але лѣі Стефан ши але Еленеі. Дѣтрѣачѣа зі Молдова дѣші піердѣ чеа маі фѣрѣмоасѣ піатръ а короапеі сале.

Ѓи сінгѣр вѣрѣват протестъ дѣмпротіѣа дѣррі Бѣковінеі. Ачѣста фѣ Грігоріе Гіка воеводу Домнѣла Молдавіеі.

Сѣмѣтътъ ла 1. Окт. 1777, пе времеа вечерпіеі дѣтр'о одае а Беілікѣлѣі, касѣ зідітъ пентръ прііміреа тѣрчілор трѣкѣторі пріо Іані, ши а кѣрја д'авіа і маі зѣрпм темеліле лѣпѣгъ сѣ. Іоан, пе зѣлок стерп че се пѣмѣще дѣкъ ла Беілік, дѣ ачѣа одаіе зік декоратъ дѣпѣ мода оріенталъ, шедеа пе зѣ диван де постав рошѣ, резімѣндѣсе пе шіңе періні де порфіръ къ канафѣрі де фір зѣ вѣтрѣн тѣрѣд, къ варѣа альѣ, къ о фігѣрѣ мѣндѣрѣ ши деосевітъ; дѣ окіі сѣі дѣсѣ фісіоністітъл ар фі дескоперіт вѣклешѣгѣл крѣд ал тігѣрѣлѣі. Ел ера дѣмѣрѣкат дѣ фѣрѣмосѣла костѣт ал тарілор порѣдеі отомане, костѣт че дін непорочіре с'аъ ісгоніт астѣзі де кѣтре портѣл месзіо ши вѣрѣт ал Европеілор. Де ши сѣлтапѣл Махмѣд, де фѣрчітѣ адѣчере амінте, аъ фѣкѣт дѣ імперіа са зѣтѣтеа реформе вредѣіче де тоатъ лавѣ

тот пъ почи съл іерт къ аѣ стрікат ко-
стѣмѣл паціонал, ші аѣ дитродѣс дп ло-
кѣл лѣі карікатѣра чѣа маі де рѣс, страе-
ле стріпте ші шопците але Европейлор.
Аѣ лъпѣдат тѣрванѣл, кареле дитподоваѣ
капѣл ка о діадетѣ, пентрѣ гредосѣл фес
че акопере пѣпѣ свѣт спрінчене фрѣотеа,
пе каре тот вѣрватѣл ар тревѣі съ о а-
рате словоѣ ші кѣратѣ. Аѣ ісгопѣт вла-
пеле челе де тѣлг пред ші антерееле че-
ле кѣ авр пентрѣ свѣтѣкѣл албастрѣ, дп
каре кѣм зік тѣрчіі, дпайте п'ар фі вѣрт
съ факѣ тѣкар харшеле ла каі. Дп ло-
кѣл богатѣлѣі шал кашетір че дпчпнѣа
міжлокѣл кѣ атѣта градіе, аѣ дат свѣшн-
лор съі доі коді де шішиторі ка съ ле
слѣжаскѣ де вретеле, ші пентрѣ вѣрфѣл
іновациеі іаѣ сіліт съ'ші разѣ варѣа, сем-
пѣл чел маі карактерісат ал вѣрѣцїеі!

Ачел вѣтрѣн ера Кара Фіціорзадес
Ахмедѣвѣр, Капїціѣаша ші Імѣрохор ал
марелѣі ші преапѣтерпїкѣлѣі сѣлтап Авѣл
Хамід, падішахѣл отоманїлор. Ел велїсе
дптр'ачѣа зі дп Іашї свѣт кѣвѣпѣт къ мер-
чѣа ла Хотїн съ факѣ ревїзіа четѣдїі, ші
тотдеодатѣ къ адѣчѣа лѣі Грігорїе Гїка
ВВ. Домпѣл Молдавїеі, вп ферман дп-
пѣрѣтеск вестїтор де о маі маре статор-
пїчіре а пѣчіі дпкеїатѣ дптре пѣрта ото-
манѣ ші Рѣсіа, ла Каїнарѣде дп 17. Ізліе
1774. Грігорїе Гїка авѣдѣл'а де маі тѣл-
тѣ време прїетеѣ, дп прїїмісе кѣ чѣа маі
маре чїстѣ. Тодї велїдїї воерї, кѣ слѣ-
жїторїнеа ші кѣ вѣрслеле пегѣцѣторендї
фѣсесерѣ трїмішї дпгаїтѣа лѣі пѣпѣ ла
Шапта, ші де аколо дп адѣсерѣ кѣ алаїѣ
дп Іашї, шїл дѣтовѣрѣшїрѣ пѣпѣ ла
Белїкѣ.

Водѣ велї кѣ аї съі сїре вїзітаре вол-
павѣлѣі префѣлѣт. Дар кѣнд ажѣсесерѣ дп

пѣрта Белїкѣлѣі, каїі се опрїрѣ деодатѣ.
Дп задар вїзітїѣл ле сѣшїїа коастеле кѣ
вїчіѣл, дп задар ідіклїї се сковорѣрѣ дп
коадѣ шїї трѣчѣа де зѣвалѣ, дп задар
делїї дп дпивоѣа кѣ сѣвїїле, каїї се лѣ
дїсерѣ пе пѣтѣпѣт ші ста пемїшкаци. Гїка
пѣтѣа дпкѣ съ се дпторѣкѣ, дар орвїт де
сѣртѣ, прїа о дпдрѣсепеалѣ певѣпѣаскѣ, пѣ
врѣ съ вазѣ вп семп дпчїїпѣцѣтор дп стѣ-
тѣтѣл каїлор; се сковорѣ шї'шї вѣртѣ дрѣ-
тѣл пе жос пѣпѣ ла палат.

Ла скарѣ доїспрезече ровї арапї а-
щепта пре Домп; впїї дп лѣтїна дрѣтѣл
кѣ фѣлїї де чѣарѣ альѣ, алдїї дп тѣтѣїа
кѣ кѣдїї де ардїпѣт, алдїї дп стропїа кѣ
апѣ де трапдафїр. Кѣнд Гїка, ла лѣтїна
фѣлїїлор, лѣі сеата ла фїсіопотїа сѣлѣ-
текѣ ші кѣвѣ а ачелор арапї, карїї се-
тѣна кѣ діаволїї дп „педепсіле іадѣлѣі“
зѣгрѣвїте пе пѣрѣдїї сѣшїтѣлѣі Ніколаѣ
дп Іашї, ші възѣ кѣ тоді ачѣї ровї ера
дпармадї кѣ кѣте вп ханѣер, лѣкрѣ дп-
протїва правїлеї прїїмітѣ дп Тѣрчіа, прїа
каре пѣтаї ѣменїї словозі аѣ дрептате де
а пѣрта арте, чел дптѣїѣ препѣс де мѣр-
те дп іатрѣ дп іпїтѣ. Ел се пїпѣї ла
вѣрѣѣ, ші възѣ кѣ вїтасе съ іа ханѣерѣл
чѣл пѣрта неконтенїт кѣ сіне, зіѣа шї нѣ-
пѣа, ла тасѣ ші дп сомп, пе троп шї
ла алтар. О свѣѣре рече дп кѣпрїнсе тот
трѣпѣл. Атѣчѣа дпшї адѣсе амїте де
скрїсорїле прїетепїлор съі дп Константї-
нопол, де сѣшїїрїле Домпѣлѣі дѣрїї ро-
тѣпѣдїї ші але лѣі Гаврїлаке, де лакрѣтї.
ле дѣмнеї ші але домпїделор, де дптре-
варѣа лѣі делїѣаша, де стѣтѣтѣл каїлор дп
пѣрта Белїкѣлѣі. Дп вѣл і се рїдїкѣ де
песте окї, ші възѣ тот грозавѣл адѣвѣр
— тоартеа. Кѣ, кареле ка атѣдеа оамепї
марї вѣрѣа дп фатаїтате, се мїра сіпѣр

кѣм рѣшасе оръ ла атътеа семпе че'ї а- рѣта днведерат пеіреа са. А се маї дн- тоарче днапої ера преа тѣрзіѣ. Чел дн- тѣѣ пас ера фѣкѣт, тревѣїа съ'ші зрмезе дрѣмѣл. Се хотѣрѣ дар съ тоарѣ, дар съ'ші вѣпъз дѣкаї віада, кѣт с'ар пѣтеа маї скѣмп.

Шїле атѣпчеа се дескїдеа, шї Домнѣл іптрѣ дн одаїа лѣї Капіціаваша, кареле, фѣкѣндѣсе а'ші вірѣї слѣвїчївѣнеа, се скѣ- лѣ дн цевѣкї днаїптеа лѣї. Гїка се дѣсе дѣл днвѣрѣдїшѣ, дї ажѣтѣ съ се кѣлче іарѣшї, шї се пѣсе лѣпгѣ дѣпѣл не діван.

Днсфѣршїт дѣпѣ черемонїї, прелѣд пѣпѣрат ла орї че візїтѣ датѣ вѣзї тѣре кѣт де сѣрак съ фїе, капїціаваша днченѣ а се желѣї де воала са, а да Домнѣлѣї пов- тѣдї де прїетенїї лѣї дн Константінопол, аї спѣне деосевїтеле скїмѣвѣрї днѣтмла- те ла поартѣ. Де целѣл венїреї сале дн- съ пѣї зічеа пічі зп кѣвѣнт. Домнѣл дн- съ аѣпента дн мїнѣт дн мїнѣт съ се вазѣ атакат; се зїта дн тоате пѣрділе, лок де скѣпаре пѣ ера. Дн мїжлокѣл конверсаціеї, кавїціаваша черѣ дела водѣ тавакереа са. Дѣпѣ че лѣз о прїзѣ. „Тавакѣл, вег, дї зісе пѣдї е вѣп, сѣдї даѣ еѣ алѣл де фа- брїка днпѣрѣтеаскѣ!“ Шї вѣтѣ дн палме.

Атѣпчеа пердеаоа, прїп каре кѣ кѣ- тева чеасѣрї маї пайте ешїсерѣ воерїї мол- довенї, се мїшкѣ деодатѣ, шї патрѣзечї де востапцїї повѣдїдї де хасѣтарѣл іп- трарѣ дн одаїе, шї се ренезїрѣ асѣпра віетѣлѣї домн. Токмаї дн мїнѣтѣл ачела кавїціаваша скосесе о махрамѣ де мѣтасе пѣагрѣ шї о арѣкѣ не змѣрѣл лѣї Гїка стрїгѣнд Mazѣл! Хаїп!

Домнѣл сѣрї дн пічіоре. Хасѣтарѣл се апропїе не дн дос шї гѣсї време дѣл ловї дрепт днтре змерї, фѣкѣндѣї о ранѣ

де мѣрте. Гїка рѣкѣї ка зп леѣ рѣпїт, шї се стѣпчї. Атѣпчї о лѣпѣ амарѣ се а- дїдѣ, зѣл днпротїва а патрѣзечї, дѣбѣ враде фѣрѣ арме днпротїва а патрѣзечї де ханѣере. Дар мѣїніле непорочїтѣлѣї Домн, днѣрїте прїп кѣрадїл деспѣдеж- дѣїреї се фѣкѣсерѣ маї днфрїкошате дѣ- кѣт кѣдїтеле ачелор тїкѣлошї робї. Де о таре пѣтере фїсікѣ, ел се лѣпѣ ла дн- чепѣт кѣ калѣї сѣї, стѣлѣе дн мѣна з- пѣїа ханѣерѣл, днпїнѣе не чеїмалдї, дї рѣстѣрпѣ прїп ловїтѣрї воїпїчешїї, шї о- мѣрѣ опт дн еї, карїї арѣкадї ла пѣтѣнт, дн челе маї де не зрѣт мїнѣте, се дн- вѣрѣтеск дн пѣпгѣрїтѣл лор сѣпѣе. Капі- цїаваша, дн тоатѣ времѣа ачеаста шедѣа не діван, шї се зїта мїпїдїт ла кѣзда прї- велїще, адїдѣнд пѣмаї кѣ гѣра не мѣр- шавїї востапцїї.

Дар сїмдїнд кѣ пїердеа преа мѣлт сѣпѣе прїп рана дн спате, непорочїтѣл Домн днчене а стрїга, віемѣндѣшї слѣ- цїле дн ажѣтор; дн задар, вітеазѣл делї- ваша шї товарѣшїї сѣї амѣдїдї ера трашї днтр'о кафенеа, шї акомо днкїшї сѣвт о пазѣ пѣтероасѣ. Еї ера сѣрзі ла гласѣл стѣпѣлѣлѣї лор. Днсѣ дн задар се лѣпта Гїка ка зп леѣ; скѣпаре пѣ ера, тревѣїа съ мѣрѣ, кѣчї днтр'о лѣпѣ аша де не потрївїтѣ, че пѣте вітезіа сїпгѣрѣ, днпро- тїва пѣтѣрѣлѣї? Ел се трасе лѣпгѣ о фе- реастрѣ, кѣзѣнд съ саїе дн оградѣ, пѣ- дѣждѣїнд кѣ ва фї ажѣтат де слѣцїле сале. Черчевеаоа днсѣ ера преа стрїптѣ; шї дн мїнѣтѣл кѣнд стрїка ѣеатѣрїле кѣ пѣ- мѣл, востапцїїї, о вѣкатѣ де време дн- пїншї, дар іарѣшї адїгадї де кавїціаваша, се апропїарѣ де ел шїї днпѣлѣтарѣ дн трѣп тѣте кѣдїтеле лор. Фапта пеледївї- реї ера сѣѣршїтѣ, Гїка кѣзѣ морт лѣпгѣ

Фереастръ, ши търчиі стрігаръ Аллах! А-
твпчаа чеасорникъ търпълві дела Тресфе-
тите ле вътъ треі чеасври ши жамътате дін
поапте.

Аша тври віетъл Гіка Водъ, жертфъ
а патриотісма лві ши въпътъдїі сале. Тръ-
пел съѣ десврѣкат де каваніда рігалъ, гол
дасвші де къмашъ, фър' де кап, фѣ а-
рѣкат дн оградъ, unde злкъ маі тмте
зіле батжоворіт де търчі. Авереа лві тѣ-
тъ фѣ копфискать дн фолосва днпърѣдїе;
domna ши къ domniеле черніте фъръ пр-
чесе дн ровіе ла Константінопол. Асеме-
неа ши казла съѣ съндерат фв дѣс де дн-
подові маі тмте септъмъні пѣрта надї-
шахълві отоманіор.

Д'асвпра капълві лві ар фі тревзіт ка
ла капел лві Грігоріе Каміах, съ се скріе
о дїдъл пѣртънд къ: „Ачеста'ї капел влъ-
стъматълві гїазр, Гіка Грігоріе Богданег,
каре ле фъръ воіа сълтапълві, аѣ врѣт съ
пѣстрезе днпърѣдїа дн днтрѣдїе.“

(Дѣпъ Ъніверс.) Ф. Ш.

Manifestul lui A. Lamartine.

ministru si mѣdulariu al guberniului prov. câtră
puterile străine, împărtăsit prin solii respectivi.

Domъле! Евенімінтеле днтъмплате
ла Паріс ддї сънтъввоскъте, вікторіа по-
порълві, вравъра, къмпътъл, лінідїреа, ре-
ставрареа пѣчїі прїд копфѣнтвїреа тѣтъ-
рор четъдїеніор — ка ши към ла ачеа
днтрѣкъртаре а днтрѣдїеі пѣтерї възвте-
скїптрѣл гвберпѣторіс ал Франдїеі л'ар ф
пѣртат мїнтеа комъпъ.

Ашеа се компліні револвдїа франдо-
заскъ. Франца есте репъвлїкъ; Франца
спре а пѣтеа ста пѣ аре тревзіндъ а фї
рекъвпоскътъ. Ачеа съвсістъ дн пѣтереа

дрептълві патвреї ши ал попорълві. Еа
съвсістъ дн пѣтереа воїндеї знеї надїі тарї,
кареа дрептъл съѣ дн кавтъ пѣтаї дн сіне.
Дѣпъче днсъ репъвлїка франдозаскъ воїе-
ще а пѣші дн фамїліа гвберпїелор къте
се афлъ дн фїндъ, ка потестате регвлатъ,
їар пѣ ка зп феномен тѣрвѣрторіс де па-
чеа Европїеі, се афлъ къ кале ка Дта дн
чел маі скърт тїмп съ днпѣртъшешї гв-
верпїлві ла каре ещї акредїтат, ачеле
прїнчіпїе ши скопѣрї, каре де ачі днколо
вор кондъче полїтіка дн афаръ а Франдїеі.

Днтрѣдѣчереа репъвлїчеї франдозешї
пѣ есте ловїре а врѣнеї формѣ де гвбер-
паре. Варїетатеа формелор де гвберпаре
есте тот ашеа ледїтімъ, ка ши варїетатеа
карактерълві, а пѣсечвїї ши а десволтѣрїї
спїрїтвале, морале ши матеріале ла нацїї.
Нацїїле ка ши дншіі (individua) стаѣ дн
перїодврі дїверсе але віедеї. Десфъштра-
реа прїнчіпїелор domniтоаре ла еле есте
сінгъларе. Сїстемеле, монархїкъ, арісто-
кратїкъ, копстїтвціоналъ, репъвлїканъ сънт
манїфестацїїле трептатеї кѣчерї а спїрїтъ-
лві нацїїлор. Нацїїле чер лібертате атът
маї тмлтъ, къ кът се сімт дестоїніче (ка-
пачї) де а пѣрта маї тмлтъ, атът маї таре
егалїтате ши domnїре попоранъ, къ кът
се сімт днсъфлате де спїрїт маї таре ал
дїрептъдїї ши ал харїтъдїї кътръ попор.
Ачестеа тоате сънт черчетърї ефетере.
Надїа че апъкъ пайнтеа матѣрїтъдїї, апъне;
їар кареа ласъ а трече окасіа нефолосїтъ,
се рвшїпъ пе сінешї, Монархїа ши репъ-
влїка дн окїї адеврѣтлві вѣрват де стат
пѣ сънт прїнчіпїе опъсе, чертътѣре днтрѣ
сіне пе віадъ ши тоарте, чї сънт пѣтаї
лѣкърѣрї варїе, каре пот ста преа віне фа-
цъ зпа къ алта, дакъ се вор прїчепе ши
къноаще днтрѣ сіне.

Деці прінципіал републикей франгозеци
 въ есте рѣсвоиѣ, кѣмъ фѣ ресвлатѣ челеі
 дела 1792 глоріос, дѣсъ непорочит. Лотре
 1792 ші 1848 заче зп семі-веак. Дѣ
 пѣ зп семі-веак а не репнтоарче ла прін-
 чіпіеле дела 1792 саѣ ла але імперіалѣ,
 пѣр фі пропѣшіре до тімп, чі репѣшіре.
 Ноа поастрѣ револѣціе есте зп паш пайн-
 те, пѣ дѣдѣрѣнт. Ноі ка тоатѣ лѣтѣа
 dorim а не апропіе кѣтрѣ зпѣреа фрѣдеа-
 скѣ ші кѣтрѣ паче. Дакѣ пѣсечзѣа ре-
 пѣвлікей франгозеци ла 1792 діктѣ рѣсвоиѣ,
 діферінда історікѣ а веакѣлѣ де атѣчї ші
 де акѣмъ не фаче съ пѣтем діне паче. Лѣ-
 сѣрчїнареа Дгале съ фїе а прїчене ача-
 стѣ діферіндѣ, а о арѣта ші челор карїї
 те дѣмпресѣрѣ.

Ла 1792 пагіа пѣ ера зна. Дѣкъ класе
 де попор віецѣіе не ачелаш пѣтѣнт зна
 лѣлѣ алта. Лотре класеле деспоїете де
 але лор прївілеціѣрї ші лотре челе каре
 дѣшї стоарсерѣ лїбертатеа ші егалїтатеа,
 кѣрсе о лѣпѣтѣ фѣрте кѣрѣнтѣ. Класеле рѣс-
 тѣрпате се зпѣрѣ кѣ монархїа прїнѣсѣ ші
 кѣ стрїпїї, карїї дѣсета а дѣпѣрта рево-
 лѣціа дїа Франда ші а редѣче монархїа,
 арістократїа ші теократїа. Лѣ зїлеле поа-
 стре пѣ таї сѣнт класе не-егале ші сѣпа-
 рате. Лїбертатеа фѣкѣ не тоці лїберї, е-
 галїтатеа дѣ фада лѣпїї фѣкѣ не тоці е-
 галї. Фрѣціетатеа а кѣрѣї дѣфїндаре о
 vom декїара, ші а кѣрѣї вінефачерї але
 регѣла ва фї кіематѣ адѣпанда паціо-
 на лѣ, ачаа фрѣціетате не ва зпї не тоці.
 Нічї зп патриот пѣ есте дѣ Франда, цї-
 пѣсе ачела де орї че опїнїї, каре маї пайнте де
 тоате съ пѣ се ліпїаскѣ де прінципіал патрией
 ші каре прїв ачаастѣ колѣдѣлецере съ пѣ фа-
 кѣ patria не пѣвїнѣсѣ дѣ контра врезнеї дѣчер-
 кѣрї де інкѣрсїе ші тѣрѣвраре дѣштѣнѣсѣ.

Ла 1792 пѣ дѣтрасе паціа дѣтрѣагѣ
 дѣ посесїа сѣверанїтѣції пропрїе; фолосї-
 реа де лїбертате о претїнсе пѣтаї класа
 тіжлѣчїе пѣнтрѣ сїне. Ачест трїѣтѣ ал
 класей тіжлѣчїе фѣ егїстїк, ка трїѣтѣл
 орї кѣрѣї пѣрѣці маї тіче. Еа вої а пѣ-
 стра шїе дѣрѣтѣрїме кѣщїгате пѣнтрѣ со-
 цїетатеа дѣтрѣагѣ. Прїв ѣрмаре трѣвѣї
 а се дескїде зп канал фѣрте ларг пѣнтрѣ
 валѣрїме репезїтѣре але попорѣлѣ шї але
 рѣвлї са песте кѣтѣпѣл де вѣтаїе, опрїнд
 ерѣшпереа лор лотре хотарѣле пропрїе.
 Ачаа рѣвѣрсаре фѣ рѣсвоиѣл. Ідеа рѣс-
 воїѣлѣї фѣ а монархїїдїлор шї а цїрондї-
 щїлор, іар пѣ а ѣменїлор попорѣлѣї пайн-
 тації, карїї ка шї пої дѣреск депїїна шї
 регѣлата сѣверанїтате а попорѣлѣї, іар
 сѣнт пѣте де попор дѣцелег фѣрѣ пїчї
 о діферіндѣ шї фавѣре не тоате класеле
 дїа каре стѣ пагіа. — Ла 1792 попорѣл
 фѣ пѣтаї зпѣалта револѣціей, іар пѣ ско-
 пѣл еї. Револѣціа де акѣта се фѣкѣ прїв
 попор шї пѣнтрѣ попор — акѣта попо-
 рѣл есте ел дѣсѣш револѣціа. Ел пѣ-
 шїнд дѣ револѣціе дѣшї адѣче кѣ сїне нѣ-
 ле трѣвѣїнде: лѣкѣрѣа, індѣстрїа, інстїтѣ-
 ціа, агрїкѣлѣтѣра, комерчїѣл, моралїтатеа,
 вѣпастаре, авѣдіа, ефїпїѣтатеа, навїгаціа,
 кѣ зп кѣвѣнт трѣвѣїндеме чївілісаціей цѣ-
 перале, каре тѣте сѣнт трѣвѣїнде де паче.
 Попор шї паче есте зна шї ачелаш ідеѣ.

Ла 1792 ідеїме дѣ Франда шї дѣ
 Европа пѣ фѣсесерѣ прѣгѣтїте де ажѣнс,
 пѣнтрѣва паціїме спре тѣнтѣїнда лор съ
 фїе пѣтѣт прїчене шї апѣка не самѣшї
 grandїѣса армонїѣ. Ідеа ачелѣї веак апѣ-
 пѣторїѣї віїе дѣкѣ пѣтаї дѣ капѣл кѣтор-
 ва дѣдѣлепції. Де атѣчїї дѣдѣлепѣчѣа
 стрѣвѣтѣ дѣ попоарѣ. Лїбертатеа кѣце-
 тѣрїї, ворѣрїї шї а скрїерїї дѣ 50 апї а

дъсе подъриме сале. Кърдиме, жърналеми ші тривънеме (до дѣте) се фѣкъръ апостоліи кълтѣреі европене. Минтеа че'ши арѣккъ раземе сале департепесте терминіи пацілор, дескисе къраре знеі марі паціоналітѣдіи дидемесвале, а кѣреі ресълтат ва фі дѣкеіереа револѣціеі фѣрпчеши ші реалісареа зпѣрїи фѣрѣдеши а тѣтѣрор попѣрълор пѣтѣптѣлї. — До зрѣмъ ла 1792 лібертатеа ера чева поѣтате, егалітатеа ера скандал, репѣбліка ера о проблемъ дѣкѣ недеслегать. Постѣлателе попорѣлї авїа дескоперїте прїи Fenelon, Montesquieu si Rousseau атѣт фѣсеръ де зїтате, коперїте ші деформате прїи традиціеме фѣрдале, діпастїче ші попеши, кѣт ші чеа маі легаль аместекаре а попоарълор ла тревїме лор пропрїе до овїи вѣрваділор де стат дїпшкола веке ера о крїмъ. Демократїа кѣтрїеръ кѣ тропѣрїме, шї фѣзудаментеле соціетѣдіи. До зілеме поастре тропѣрїме шї попоарѣме се дедаръ кѣ терминіи, кѣ формеле, кѣ реглата манифестаре а фолосїрїи де лібертате, кареа шѣлт пѣдіи дѣтїнсь вїязъ маі до тоате статѣрїме, шї до челе монархїче. Се вор дѣда шї кѣ репѣбліка, кареа ла паціеме челе маі матѣре (кѣпте) есте форма чеа маі комплетъ а демократїеі. Вор прїчепе, кѣ есте о лібертате консерватївъ, шї кѣ до репѣблікъ поате доміи пѣзвмаі рѣнд маі вѣн, чї кѣ до гѣвернареа ачаеста а тѣтѣрор пентрѣ тоці е аскѣнс рѣнд маі шѣлт, дѣкѣт до доміреа кѣторва пентрѣ кѣдіва.

Дѣтр'ачеа австрїгѣнд дѣла ачесте теорїи неїнтересате, вѣрваділор де стат аї Францеі дѣсвшїнтересѣл дѣпѣтерїрїи шї ал консолїдѣрїи ле рекомѣндъ idea пѣчїи. Не патрїа есте до чел маі маѣре перїкѣл дакъ се поартъ рѣсвоївъ, чї есте ліберта-

теа, пентрѣкѣ рѣсвоївл маі тотдѣвна продѣче дїктатѣрѣ. Осташѣлї дорїторїв а скѣпа не оаменї пѣї пасъ де консїтѣціи. Трѣпѣл атѣѣде не амвїдіосѣл (мѣредѣл). Глорїа орѣѣде не патриотїзм. Дѣстрѣл вре зпїи пѣме дѣвїнгѣторїв копереловїреа неатѣрпѣрїи попорѣлї. Репѣбліка фѣрѣ дѣдоїамъ постѣде глорїа; чї еа шїо постѣде шїе, іар пѣ зпїи Чесар орї Наполеон.

Не лѣгѣ ачаеста дѣсѣ Дѣа сѣ пѣ рѣтѣчѣшї. Скопѣл ачестор ідеї спре а вѣрор пропѣнере ла пѣтерї ешї дѣсѣрчїпат прїи гѣвернївл провїсорїв ка еле сѣ ле авѣв де гарантїа пѣчїи европене, пѣ есте а чере оарешкѣт ертѣчѣне до пѣтеле репѣблічеі, кѣкѣ еа се органисѣ; кѣ атѣт маі пѣдіи а чершї лок до дрептѣл попоарълор шї дѣтре паціеме марї а ле Европѣї; пѣ! скопѣл лор е маі повїл, адїкѣ а мїжлочи ка доміторїи шї попоарѣме сѣ дѣчѣапъ а кѣдѣта серїос шї сѣ пѣ се дѣшеле до характерѣл револѣціеі поастре; скопѣл лор е, а продѣче ачест евенїтѣнт до депзїна (лімпѣдеа) лѣї колоаре шї фортъ, шї а сервї де гаців маі шѣлт оменїтѣдіи, дѣкѣт дрептѣрїлор шї оноарїи поастре, де шї ачестеа ар фі рѣѣ кѣпоскѣте шї перїклїтате.

Прїи зрѣмаѣ репѣбліка францозаскѣ до контра пїтѣпѣї пѣ ва дѣтрепїнде рѣсвоїв. Дѣтр'ачеа е шї де прїсос а маі свѣне кѣ еа до ва прїмі, дакъ паціеі францозешї і се вор пропѣне кондіціи черѣтоаре де рѣсвоїв. Ідеа кондѣкѣтоаре а вѣрваділор карїи гѣверпѣ Франца провїсорїв есте: Франца ва фі порочїтѣ дакъ вор порнї рѣсвоїв до контрѣ шї прїи ачаеста до контраст кѣ ал сѣѣ кѣшїлт о вор сілі а спорї до пѣтере шї глорїв.

Дин контръ пе Франца ар кѣдеа респон-
савилитате кѣмплѣтъ, дакъ дѣсаи репѣ-
влика ар порнѣ рѣсвоѣѣ, фѣръ а фѣ прово-
катъ. Дѣн касѣл ѣптеѣ спѣрѣтъл съѣ рѣс-
воѣос, сетеа де фанте шѣ пѣтереа еѣ грѣ-
мѣдѣтъ дѣн атѣдѣ анѣ де паче дѣн лѣѣнтрѣ
ар фачео пѣнѣвѣсѣ, поате шѣ песте хота-
рѣле сале дѣфѣрѣкошатъ. Дѣн касѣл ал
доѣмеа ар редѣче амѣнте свѣжѣгѣрѣле еѣ,
прѣн каре дѣнстрѣнѣѣ дѣла сѣне пе наѣдѣ
шѣ ар да де гол пе чеѣ маѣ вѣпѣ шѣ маѣ
марѣ аѣ съѣ амѣадѣ, адѣкъ спѣрѣтъл наѣдѣлор
шѣ дѣнѣл чѣвѣлѣсѣадѣеѣ. — Дѣпѣ ачесте прѣн-
чѣнѣе Домѣл меѣ, каре съпѣт прѣнчѣнѣе
дѣнтреѣеѣ Франце жѣдѣкътоаре шѣ пе каре
ле поѣдѣ манѣфѣста фѣръ темере шѣ рошѣ-
ре кѣтрѣ прѣетѣнѣи шѣ дѣшманѣи дѣтале, дѣ-
сѣшѣщѣдѣ гѣрѣмѣтоареле манѣфѣстаѣдѣи.

Трактателе дѣла 1815 дѣн окѣи репѣ-
вличѣе пѣ маѣ аѣ пѣтере; тотѣш дѣтермѣ-
нареа де марѣнѣи (але дѣрѣлор) есте фа-
пѣтъ па кареа репѣвлика о прѣвѣще де фѣн-
даментѣл шѣ пѣнтѣл чѣнтрал ал репортѣ-
рѣлор сале кѣтрѣ наѣдѣле стрѣнѣе. — Де
шѣ дѣнсѣ трактателе дѣла 1815 де ачѣ дѣ-
коло аѣ валоаре пѣмаѣ ка пѣще лѣкѣрѣрѣ
каре прѣн дѣнвоѣре дѣнпрѣмѣвѣтъ се пот мо-
дѣфика, шѣ тѣкаркѣ репѣвлика дѣктѣарѣ кѣ
глас таре, кѣ аре дѣрѣпѣл шѣ дѣнсѣрѣчѣна-
реа де а тѣжлѣчѣ ачеле модѣфикаѣдѣи пе ка-
ле регѣлатъ шѣ пѣчѣвѣтъ, тотѣш маѣ съпѣт:
кѣмпѣтъл, колѣдѣнѣа шѣ дѣнделѣпѣчѣнеа ре-
пѣвличѣе, каре даѣ Европѣеѣ гаранѣе маѣ
вѣпѣ шѣ маѣ омѣноасѣ, дѣкът лѣгѣра ачѣ-
лор трактате де атѣтеа орѣ кѣлѣкатъ шѣ
модѣфикатъ. — Сѣлѣще а тѣжлѣчѣе Домѣл
меѣ, ка ачѣвѣстъ съпѣаре а репѣвличѣе де
съпѣт трактателе дѣла 1815 съ се дѣн-
делѣагъ вѣне, шѣ дѣмѣстрѣ, кѣ ачѣвѣстъ сѣп-
чѣрѣтате се поате сѣферѣ кѣ лѣнѣщѣеа Европѣеѣ.

Дѣчѣ поѣ дѣктѣарѣм лѣтѣрѣт кѣ, дакъ
вом ведѣ, кѣткѣ дѣн Европа сѣѣ афѣарѣ дѣн
ачѣеа дѣпѣ дѣкрѣтъл пѣровѣдѣнѣеѣ дѣзѣдѣи
ар фѣ вѣтѣт оара рѣстѣвѣрѣрѣи гѣлор наѣдѣ-
налѣтъдѣи апѣсате; дакъ Елвѣдѣа, чеа маѣ
кѣрѣдѣнѣчоасѣ амѣатъ а поастрѣ дѣнкѣ дѣла
Франѣскѣ I. дѣнкоаче сѣар дѣнпѣдѣека орѣ
пѣрѣклѣта дѣн дѣсволтарѣеа са, пе кареа о
дѣнчѣнѣѣ пѣвтрѣ ка съ дѣеа пѣтере поаѣ а-
лѣандѣеѣ гѣвернѣелор демократѣе; дакъ сѣар
фаче ѣнкѣрѣсѣе дѣшмѣноасѣ дѣн статѣрѣле
пѣатѣроате але Италѣеѣ; дакъ дѣн дрѣмѣл
стрѣформѣрѣи ѣнтѣрне а статѣрѣлор сѣар а-
рѣнка пѣдѣче; дакъ ар воѣ кѣ тѣпѣл ар-
матъ а ле дѣсѣпта дрѣпѣтъл де а се гѣнѣ дѣ-
нтре сѣне шѣ а дѣнфѣнѣа а Италѣе таре: а-
тѣнчѣ репѣвлика франѣозаскѣ сѣар ведѣа
дѣн дрѣпѣтъл съѣ де а прѣнде арме шѣ а
лѣа съпѣт а са апѣраре пашѣи лѣдѣтѣмѣи аѣ
попоарѣлор фѣкѣдѣи спѣре ашѣ пѣнѣта на-
ѣдѣналѣтатеа.

Рѣпѣвлика кѣм вѣзѣи шѣ Дѣта, сѣрѣ кѣ
гѣн паш пѣсте епоха пѣрѣскѣрѣдѣнѣлор шѣ а
дѣктѣатѣрѣелор. Еа есте дѣтермѣнатъ вѣр-
тос а пѣшѣ копѣрѣи пѣчѣи одаѣтъ лѣвѣртатеа
ѣнтѣрнѣ, пѣрѣкѣм пѣчѣи прѣнчѣнѣл съѣ демо-
кратѣк пѣчѣи одаѣтъ а пѣ шѣл аскѣнде дѣн
окѣи стрѣнѣлор. Еа пѣчѣи одаѣтъ пѣ ва сѣ-
ферѣ, ка чѣнева сѣшѣ пѣвѣл тѣпѣа дѣнтре лѣ-
стрѣл пѣчѣфѣк ал лѣвѣртѣдѣи сале шѣ дѣн-
нтре окѣи наѣдѣлор. Еа се дѣктѣарѣ а фѣ
амѣатъ дѣн ѣнѣмѣ шѣ мѣнте кѣ тоате дрѣ-
пѣтѣрѣле, тоате пѣрѣпѣшѣрѣле, тоате легѣле-
ле дѣсволтѣрѣе еле ачѣелор наѣдѣи, каре во-
ѣеск а тѣрѣ дѣпѣ прѣнчѣнѣе кѣ але еѣ коп-
формѣе. Кѣ тоате ачѣстѣеа дѣнѣса пѣ ва дѣн-
трѣдѣнѣе пѣрѣпаганѣдѣ пѣчѣи сѣкрѣтъ, пѣчѣи пѣ-
вѣлѣкѣ ла аѣ сѣѣ вѣчѣнѣи. — Рѣпѣвлика шѣе,
кѣ алте лѣвѣртѣдѣи стѣтоаре пѣ съпѣт, де

кът каре рѣсар пе пѣтънтѣл пропріѣ. Сігѣр пріп лѣстрѣл ідеімор сале, пріп а-рѣтарѣа ліпідѣі пѣвліче, пе каре спереазъ къ о ва ведеа лѣтеа, ва фаче проселітісм оменос, адікъ проселітістѣл респектѣрїі ші ал сімпатіеі. Ачеста пѣ е рѣсвоіѣ, чі е фірескъл кѣрс ал лѣкрѣрілор; аста пѣ е револтарѣа Европеі, чі есте дѣсаш віада; аста пѣ дѣсеампѣ а дѣвлѣлі лѣтеа дѣ фла-кѣрї, чі пѣмаі, а стрѣлѣчї ма локѣл про-прїѣ пе орїзонѣл націлор, але лѣтіпа лор ші а ле серві ка кондѣкѣторѣ.

Діп інтересѣл оменїтѣдіі пофтім ші сперѣм пѣстрареа пѣчїі. О сігѣр кавсѣ де рѣсвоіѣ се ескѣ пайнте къ зп ап дѣтре Франція ші Англіа. Кавса ачеста пѣ о про-дѣсе Франція репѣвлїканѣ, чі каса домні-тоаре. Еа дѣсѣ ачестѣ кавсѣ де рѣсвоіѣ, пе кареа о децентѣ дѣ Европа пѣмаі діп інтерес персонал де а венї дѣ рѣдіре къ фамиліа спанїоалѣ, о дѣче къ сіне. Полїтіка кѣзѣтеі дїнастіе, кареа де 18 апї пе апѣсѣ демнітатеа націоналѣ, пе апѣсѣ тотодатѣ ші аліанцеле поастрѣ ліберале ші пачѣа, къ претенсіа дѣкъ а короанеі діп Madrid. Репѣвлїка пѣ е амбіціоасѣ, еа п'аре непо-тіст; репѣвлїка пѣ е кліронота претенсілор фамиліаре. Лѣсаді Спанїа сѣ се гѣверне еа пе сіне, лѣсадіо сѣ фїе пеатѣрпатѣ ші ліберѣ. Франція ащеапѣ ачеста аліанцѣ патѣралѣ маі шѣлт дела армонїа прїочїніе-лор, декѣт дела сістемеа кліронотїеі де троп а касеі вѣрвоане. — Ачеста е Домпѣл меѣ модѣл кѣцетѣрїі консіліарїлор репѣ-влїчеі. Ачеста ва рѣтѣнѣ пѣлѣ ла зрѣтѣ характерѣл вѣртос ші кѣмпѣтат ал полі-тічеі франдозеці, пе каре а Дга веі фї кїе-мат а о репрезента.

Репѣвлїка ла пащереа са еспрїтѣ треі ворѣа дѣ фервїндеала знеі вѣтѣліі непро-вокате прїп попор, каре треі ворѣе дѣ де-скоперїрѣ дорїнда еї шї каре кїамѣ віне-кѣвѣптарѣа лѣі Dzeѣ шї а оаменїлор песте леагѣл еї; ачесте треі ворѣе сѣот: лі-вертате, екалітате, фрѣціпѣтате. Zїоа зрѣтѣоаре прїп щерѣереа педепсеі де тоарте ла віне політіче дѣде дѣ лѣвп-трѣл патріеі практіка есплїкаре а ачестор треі ворѣе; Дга спѣне адевѣратѣл лор дѣ-делес шї стрѣнілор. Дѣделесѣл ачестор ворѣе аплекат ла репортѣрїле нѣстрѣ стрѣ-не есте зрѣтѣторїѣ: ліберареа Франціеі де педечеле кареі апѣса демнітатеа шї прїнчіпіеле; рестазрареа еї дѣ ачел раог, пе каре тревѣе сѣ кѣпрїндѣ дѣтре пѣте-рїле тарї европене; дѣ зрѣтѣ манифеста-реа зпрїі фрѣдеці шї а прїетїніеі къ тѣте націле. — Дакѣ Франція прїченѣ каре е партеа еї ла кареа о кїамѣ веакѣл ліберал шї кѣлѣвѣтѣторїѣ, атѣчї діп ачеле ворѣе нічї зпа пѣ дѣсеампѣ рѣсвоіѣ. Дакѣ Ев-ропа е дѣделегѣтоаре шї дїреапѣтѣ, атѣчї дѣ ачеле ворѣе пѣ е нічї зпа каре сѣ пѣ дѣсетне паче.

Прїмеѣе Домпѣл меѣ асігѣрареа дї-тінсеі меле стїме.

(Сѣвскрїе) Lamartine, membrul gu-berniului republican provisoriu si ministrul trebilor de afară

Paris, 1848, Mart. 2.

ГРАМАТИКА РОМѢНЪ а Длѣі проф. N. Бѣлѣшескъ сѣ вїнде ла Редакціе къ 1 ф. арѣ. — Тот ачї сѣ афлѣ шї **НОВЪ ТЕСТАМЕНТ** ром. де Смірна.